

L&#ch s&# ph&#ng Tây là m&#t b&# s&# s&#a cái x&#u, cái sai thành cái t&#t, cái đúng. L&#ch s&# Trung Qu&#c thì là m&#t b&# s&# s&#a cái t&#t cái đúng thành cái x&#u cái sai.


~~~~~  
~~~~~ **L&#u Á Châu (Liu Ya Zhou)**

LTS: L&#u Á Châu (Liu Ya Zhou) sinh năm 1952, là con r&# c&# Ch&# t&#ch n&#c Trung Qu&#c Lý Tiên Ni&#m, có th&#i là Phó Chính u&# b&# đ&#i không quân Trung Qu&#c, nay là Chính u&# Tr&#ng đ&#i h&#c Qu&#c phòng Trung Qu&#c.

Ông t&#ng là giáo s&# th&#nh gi&#ng c&#a Đ&#i H&#c Stanford M&#, đ&#ng th&#i là m&#t nhà văn có t&#ng, ch&#nhân m&#t s&# gi&#i th&#ng văn h&#c. Các bài vi&#t c&#a ông có ngôn t&#m&#nh d&#n, quan đ&#m m&#i m&# (nh&#t là quan đ&#m đ&#i v&#i M&#), l&#p lu&#n s&#c bén đ&#c đ&# lu&#n r&#t quan tâm.

Đ&#i đây là ph&#n l&#c đ&#ch bài nói ngày 11/9/2002 c&#a ông - Trung t&#ng không quân L&#u Á Châu - l&#c đó là Chính u&# b&# đ&#i không quân Quân khu Thành Đô Trung Qu&#c, tr&#c các cán b&# quân đ&#i c&#p t&#u đoàn tr&# lên t&#i căn c&# không quân Côn Minh, Vân Nam.

~~~~~

Ng&#i phê phán văn hoá Trung Hoa

Trong quá kh&#, tôi tr&#c tiên là ng&#i k&# th&#a văn hoá Trung Hoa, sau đó m&#i là ng&#i phê phán văn hoá Trung Hoa. Hi&#n nay tôi tr&#c tiên là ng&#i phê phán văn hoá Trung Hoa sau đó m&#i là ng&#i k&# th&#a.

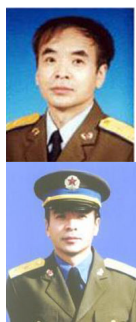
L&#ch s&# ph&#ng Tây là m&#t b&# s&# s&#a cái x&#u, cái sai thành cái t&#t, cái đúng. L&#ch s&# Trung Qu&#c thì là m&#t b&# s&# s&#a cái t&#t cái đúng thành cái x&#u cái sai. Th&#i c&#, ph&#ng Tây cái gì cũng c&#m, ch&# có đ&#u không c&#m b&#n năng con ng&#i. Trung Qu&#c cái gì cũng không c&#m, riêng b&#n năng thì c&#m.

Ng i ph ng Tây dám th hi n b n thân, t c th hi n t t ng mình và còn dám phô b y thân xác loã l c a mình. Trung Qu c ch bi t m c qu n áo, m c qu n áo cho t t ng. M c bao gi cũng d h n c i. Ph ng Tây đ kích m t đen t i c a mình, cho nên tìm đ c ánh sáng, t t ng c a h đang bay b ng. Chúng ta ca ng i s sáng s a c a mình, k t qu đ m l i bóng t i nghìn năm.

Trung Qu c không có nhà t t ng, ch có nhà m u l c. Hegel t ng nói: "Trung Qu c không có tri t h c." Tôi cho r ng m y nghìn năm nay Trung Qu c ch a s n sinh đ c nhà t t ng nào. Nhà t t ng tôi nói là nh ng ng i nh Hegel, Socrates, Plato, nh ng nhà t t ng y có c ng hi n to l n đ i v i ti n trình văn minh nhân lo i. Lão Đan [t c Lão T - ND], b n nói ông y là nhà t t ng ph i không?

Ch đ a vào "Đ o đ c kinh" 5000 ch mà có th làm nhà t t ng ? Đ y là ch a nói "Đ o đ c kinh" c a ông có v n đ .

Kh ng T có th coi là nhà t t ng ch ng? Th h chúng ta xem xét ông th nào? Tác ph m c a ông b xem xét ra sao? Tác ph m c a ông ch a t ng cung c p cho n i tâm ng i Trung Qu c m t h th ng giá tr có th đ i kháng quy n l c th t c. Cái mà ông cung c p là t t c xoay xung quanh quy n l c.

Ông Liu Ya zhou

N u Nho h c là m t tôn giáo thì đó là m t tôn giáo r m; n u là tín ng ng thì là tín ng ng r m; n u là tri t h c thì đó là tri t h c c a xã h i quan tr ng hoá. Xét trên ý nghĩa này thì Nho h c có t i v i ng i Trung Qu c.

Trung Qu c không th có nhà t t ng, ch có nhà m u l c. Xã h i Trung Qu c là xã h i binh pháp, dân t c ta ch tôn sùng nhà m u l c. M t Gia Cát L ng ch ng m y thành công v s nghi p l i đ c ng i ta k ni m nhi u l n. Ông y b ng đ kém khoáng đ t, cách dùng ng i cũng ch a thích h p.

Có t li u cho th y ông ta còn là k l ng quy n. Nh ng chính con ng i nh th l i đ c nâng lên t m cao phát s . Đây cũng là m t phác ho tâm h n dân t c ta. D i hình thái xã h i nh

thế có ba loại hành vi thuộc hành vi Trung Quốc.

Ba loại hành vi thuộc hành vi Trung Quốc

1. Thuộc nguỵ biến.

Con trai tôi năm nay thi vào khoa báo chí mßt trßng đßi hßc. Khoa này là mßt trong nhßng khoa báo chí tßt nhßt Trung Quốc. Tôi bßo nó:

- Đßa giáo trình cho bß xem.

Đßc xong tôi bßo thế này không đáng đßc.

Trong giáo trình có mßt suy đoán nhß sau: "Trung Quốc phát minh ra thuốc nß ; thuốc nß truyßn tßi châu Âu đã phá tan dinh dưỡng kißn thßi Trung cß cßa châu Âu".

Thßt nßc cßi. Thuốc nß anh phát minh ra phá tan dinh dưỡng kißn cßa ngß i ta. Thế sao dinh dưỡng kißn cßa chính anh lại không bß phá vỡ ? Ngßc cß lại còn vỡ ng chßc hßn?

Tßi Đßi hßc Quốc phòng Trung Quốc, khi thßo luận vßn đß Đài Loan có mßt quan đißm đßc nhißu ngß i tán đßng nhß sau: Đài Loan nhß mßt cái ß khoá. Nếu không gißi quyßt đßc vßn đß Đài Loan thì ß khoá ßy sß khoá chßt cánh cßng lßn cßa Trung Quốc, Trung Quốc sß không có lßi ra bißn cß.

Đó là sß nguß biến. Tây Ban Nha sau khi trß thành cßng qußc bißn, đâu có thß ngăn cßn anh hàng xóm Bồ Đào Nha cũng trß thành cßng qußc bißn. Eo bißn Dover cßa Pháp cách nßc Anh có 28 hßi lý, Anh Quốc có thß ngăn cßn Pháp trß thành cßng qußc bißn không?

Trung Quốc mßt bißn, chß yßu là do tßng lßp thßng trß Trung Quốc nhißu đßi chßa có quan đißm Quyßn lßc bißn.

Có lß mßi ngß i chßa chú ý tßi chuyßn mßt sß hßi Phßt Giáo, Đßo giáo thßng đßng ra chß trì vißc phê phán mßt sß đoàn thể mê tín phong kißn, các vß đßo trßng ung dung nói năng, phê phán ngß i ta là mê tín phong kißn. Tôi mußn cßi thßm nhßng lßi không nhßn đßc phßi cßi thành tißng. Bßo ngß i ta là mê tín phong kißn, lß nào ông là duy vßt chẳng? Chßng phßi cũng là mê tín đó sao?

2. Đßi ngoß i lôi kéo vß vß, đßi nßi tàn nhßn.

Văn minh châu Âu và văn minh Trung Quốc hßu nhß đßng thßi cßt bßc nhßng châu Âu hình thành nhißu qußc gia nhß, Trung Quốc hình thành mßt đßi đß qußc thßng nhßt. Nói tßi chuyßn này chúng ta thßng hí hßng phßn khßi. Thế cßa châu Âu hình thành nhißu qußc gia nhß thß chính là mßt đßng thß hißn tßng tßng do cßa hß. Tuy hình thành nhißu qußc gia nhß vßy nhßng bao nhiêu thß có liên quan đßn văn minh nhân loßi chính là sinh ra tß các tißu qußc chia tách ra ßy.

Còn chúng ta đã làm đßc gì cho văn minh thế gißi? Có thß khßng đßnh, thế ngß nhßt giang sßn có mßi quan hß tßt nhiên nào đó vßi tßng thßng nhßt. Xã hßi mßu lßc là xã hßi hßng nßi. Tôi tßng nghißn cßu kß sß khác bißt gißa Trung Quốc vßi Mß. Trên mßt công vißc qußc tß, vß cß bißn Trung Quốc mßm mßng, còn trên mßt công vißc trong nßc thì cßng rßn. Nßc Mß ngß cß lßi, hß rßn trên mßt công vißc qußc tß, mßm trên mßt công vißc trong nßc. Chßng còn nhß trong mßt cuốn sách nào đßy tôi có đß cßp vßn đß này, có lß là cuốn Đánh giá nguy hißm tác

chi n v i Đài Loan, và k t lu n: Chuy n này là do s khác bi t văn hoá quy t đ nh. Văn hoá Trung Qu c có tính khép kín, kín đáo, h ng ng n i. Văn hoá M thì c i m , h ng ng ngo i. T t ng đ i nh t th ng cũng là t t ng ki u h ng ng n i. Đi u đó gi i thích vì sao tr c b n xâm l c n c ngoài thì chúng ta là b y c u, tr c đ ng bào mình thì chúng ta là lang sói. Ngót trăm lính Nh t là đ đ áp gi i 50 nghìn tù binh quân Qu c Dân Đ ng đ n Y n T C [m t đ a danh thu c t nh Giang Tô - ND] x b n. Ch a nói đ n ch ng l i, các tù binh này ch ng có c t i d ùng khí b ch y n a kia.

3. Hành vi thô b .

S thô b v tình th n t đ m l i s thô b trong hành vi. S cao quý tình th n t s đ m l i s cao quý trong hành vi. Kho ng hai ch c năm tr c khu ph nhà tôi có x y ra chuy n nh sau: M t đôi v ch ng li d , ông ch ng đ n cô b m i v nhà, hai v ch ng cãi nhau. Bà v ch y lên gác trên mu n nh y l u. R t nhi u ng i xúm l i xem. Có k vì hí h ng khi th y ng i khác g p tại n n mà hét to: "Nh y đi, nh y đi!" V sau c nh sát đ n c u đ c bà kia xu ng, nh ng ng i xem th m chí còn c m th y ti c r .

Tôi th dài m t cái r i v nhà, m ti-vi xem. Đúng lúc y trên ti-vi đang chi u b phim k v m t chuy n có th t x y ra ở châu Âu. Chuy n nh sau: M t n c nào đó, nh mang máng là Hungary thì ph i, 70 năm tr c có m t anh th m tr s p c i v . Trong l n cu i cùng xu ng gi ng m tr c ngày c i thì m x y ra s t l , anh th kia mãi mãi không th tr v . Cô dâu không th tin r ng ng i yêu c a mình có th b cô mà đi, c th đ ng đ ng ch 70 năm tr i. Cách đây ít lâu ng i ta s a l i h m m , phát hi n th y trong v ùng n c đ ng ch sâu có m t xác ng i. Đó chính là chàng r - th m n b vùi d i gi ng 70 năm tr c. Vì d i y không có không khí, xác l i ngâm trong n c có khoáng ch t nên ng i y trông v n tr nh lúc ch t. Cô dâu thì đã là bà lão tóc b c ph .

Bà c ô m l y ng i yêu khóc n c n . Bà quy t đ nh ti p t c làm l c i c a h . C nh này th t quá xúc đ ng: Cô dâu 80 tu i m c áo c i trang tr ng m t màu tr ng nh tuy t. Tóc cũng tr ng nh tuy t. Ng i yêu c a bà thì v n tr nh x a, m t nh m nghi n n m trên c xe ng a. Hôn l và tang l đ ng th i ti n hành. Bao nhiêu ng i r i l .

V 11/9 th thách trình đ đ o đ c qu c dân

V 11/ 9 năm ngoái là s vi c có th kh o nghi m trình đ đ o đ c c a dân t c ta nh t. Hôm nay (t c 11/09/2002) v a đúng tròn m t năm s ki n y. V 11/ 9 tuy không th thay đ i th gi i nh ng đã thay đ i n c M . Đ ng th i, th gi i sau ngày y r t khó tr l i tr c s ki n này. Khi x y ra v 11/9, ít nh t trong m t qu ng th i gian sau đó n c ta b bao ph b i m t b u không khí không lành m nh. T i hôm 12/9, có ng i b n g i đ i n tho i cho tôi nói sinh viên ĐH B c Kinh và ĐH Thanh Hoa đang khua chiêng gõ tr ng. Tôi b o đ i tuy n bóng đá qu c gia Trung Qu c còn ch a l t vào vòng sau kia mà, ph i đ n m ng 7/10 đ i Trung Qu c m i đ u tr n cu i cùng v i đ i Liên hi p V ng qu c A R p, n u th ng thì s l t vào danh sách đ World Cup.

M t lúc sau m i bi t thì ra sinh viên Trung Qu c đang chúc m ng vi c toà tháp đôi M b đánh s p.

Tòa tháp đôi c a M b t n công ngày 11/09/2001

Báo chí n c ngoài đ a tin:

H i y có m t đoàn nhà báo Trung Qu c đang t thăm M , khi th y hình nh toà nhà Trung tâm Th ng m i th gi i b đánh phá, các thành viên đoàn nhà báo này b t giác v tay. Đây là m t đ ng ng m văn hoá; đi u đó không th trách h , b n h đã không th ki m ch đ c b n thân. K t qu h b chính ph M tuyên b là nh ng ng i mãi mãi không đ c hoan nghênh. H i y tôi đang t Không quân B c Kinh [1], m y hôm y đ u có ng i b đ i đ n thăm, g p ai tôi cũng h i quan đi m c a h đ i v i v 11/9. T t c đ u tr l i: Đánh bom hay l m.

Sau này tôi nói đây là m t tình tr ng r t đáng bu n. N u nh ng ng i y yêu m n Trung Qu c, th thì có c u đ c Trung Qu c hay không? V gi i truy n thông thì càng ch ng nên nh c t i. Trung Qu c, n i không có tin t c nh t là trên báo chí.

Năm 1997 công n ng Diana ch t vì tai n n giao thông. Cho dù Diana là ng i th nào, hoàng gia Anh Qu c ra sao thì ít nh t bà y cũng có giá tr tin t c. Các t báo l n trên th gi i đ u đ ng tin này trên trang nh t, riêng báo chí Trung Qu c không đ ng tin y. Hôm đó tin t c đ u b ng c a các t báo l n B c Kinh là "Các tr ng trung, ti u h c B c Kinh hôm nay khai gi ng". Tin này ch ng khác gì tin "Ng i B c Kinh hôm nay ăn sáng r i", ch có cái giá tr thông tin y thôi.

T i hôm 11/9 tôi ng i xem ch ng trình "Tiêu đi m ph ng v n" trên ti-vi. Tôi mu n xem xem "nh ng cái mi ng l i c a đ t n c" đánh giá tiêu đi m v 11/9 nh th nào. K t qu ch ng trình "Tiêu đi m ph ng v n" hôm y có n i dung là nói v vi c các chi b t nông thôn tăng c ng xây đ ng chi b g i g i đó. B n mu n xem cái gì thì không có cái y. Cái b n không mu n nghe thì ng i ta c nói cho mà nghe. Dĩ nhiên, nh ng cái mi ng l i c a qu c gia thì vô t i.

Văn hoá truy n th ng nh h ng t i quan ni m đ o đ c

Năm 1999 M t n công Nam T . Trung Qu c đ ng ra ph n đ i. Cái giá c a l n y là Đ i s quán Trung Qu c t i Nam T b b n phá. Suýt n a thì Trung Qu c l i đ ng ra l n n a. Đoàn tàu văn hoá này c a chúng ta có quán tính l n, ch chúng ta, nh ng k có khi m khuy t đ o

đức, phóng nhả bay tôi đi m chót.

Hai y có ngườ còn đ xu t nhân d p này t n công Đài Loan, ra tay m t l n là xong. Có th thông c m v i n i lòng c a các b n y, nh ng b y gi qu th t không ph i là th i c thích h p. Hai y tôi nghĩ, v 11/9 ch t bao nhiêu ngườ i, đ u là ngườ i vô t i. Cái m t đi là sinh m ng con ngườ i, th tôn nghiêm nh t trên th gi i. Nh ng sinh m ng y không có liên quan v i chính ph M . Chúng ta dùng thái đ nh v y đ i x v i ngườ i ta, nh ng ngườ i ta không dùng thái đ nh v y đ i x v i ta.

Th m án Dover hình thành s đ i chi u rõ r t v i vi c này. Năm 2000, m t đoàn ngườ i Phúc Ki n v t biên trái phép ng i trong xe thùng b t kín c p c ng Dover lên đ t Anh Qu c. Vì ng i m y ch c gi trong thùng xe thi u không khí, t t c đ u ch t ng t [2], ch có 2 ngườ i s ng sót.

Khi v này b phanh phui, không m t quan ch c nào c a Đ i s quán Trung Qu c xu t đ u l đi n. Cu i cùng dân chúng Anh Qu c vùng Dover t phát làm l truy đi u và l th p n n t ng ni m nh ng ngườ i đã ch t.

R t nhi u tr em tham d , chúng c m trong tay nh ng th đ ch i ch t o t i Trung Qu c. Nhân đây xin nói thêm, hi n nay 90% đ ch i trên th gi i là Made in China. Nhà báo h i lữ tr : T i sao các cháu d l truy đi u? B n tr nói: H cũng là ngườ i c mà; các th đ ch i trong tay chúng cháu c m đây có th là do nh ng ngườ i trong s h s n xu t.

Không m t ngườ i Trung Qu c nào có m t trong bu i l truy đi u y. Th nào là văn minh, th nào là không văn minh? Tôi đang suy nghĩ.

Th , coi nh sinh m ng con ngườ i th t đáng s

Th t là đáng s khi ngườ i ta ca ng i kh ng b . Trung Qu c thoát thai t n n văn hoá giáo d c Trung Qu c, tr c h t th coi khinh sinh m ng c a chính mình, t đó m i có thái đ coi tính m ng c a ngườ i khác, n c khác nh trò tr con. B n thân không có quy n l c quý tr ng sinh m ng mình, cũng không cho ngườ i khác có cái quy n y. Tâm tr ng "khán gi " n m x a t ng b L T n h i tr phê phán chính là đ c tôi luy n nh v y đ y.

Nhà văn L T n

Ng i Trung Qu c xem c nh gi t ng i khác, không ai không vui m ng ph n kh i. Giai c p th ng tr c ý đ m ng i ta ra gi t t i n i đ ng ng i. K b th ng tr thì h ng th t i n i đ ng ng i cái c m giác khoái trá c a k th ng tr . Nh t là khi x t b ng ki u t ng x o, kéo dài ba ngày, ng i xem đ ng nghìn ngh t. C đ n nh ng ch s p hàng nh cũng bày hàng ra bán t i đ y. Đao ph còn bán bánh màn th u dính máu.

Trung Qu c ngày nay không có t c t ng x o n a. Nh ng x án t i n i đ ng ng i cũng là s m r ng t p quán đó. Ng i n c ta năm nào đi xem gi t L c Quân T Đàm T Đ ng [3] nh đi tr y h i. V i nh ng ng i nh th , trong cu c chi n tranh Giáp Ng [4] ta sao mà không m t Đài Loan. Con cháu h , t c chúng ta, n u l i nh h thì làm sao mà gi i phóng đ c Đài Loan.

Khi có k x u hành hung trên xe buýt, nh ng ng i đi xe đ u im thin thít. Đ a vào nh ng con ng i y đi gi i phóng Đài Loan ? Đ a vào h đ th c hi n 4 hi n đ i hoá ? B n th c hi n 4 hi n đ i hoá r i thì có l i gì nh ?

Sáng nay khi t p th đ c tôi tranh th xem truy n hình, ch ng trình qu ng cáo "Tin t c bu i sáng", s n ph m nào bán ch y nh t? Đó là c a ch ng tr m. Đây là n i bu n c a m t dân t c. B n xem đ y, nhà chúng ta ch ng khác gì cái cũ. T i Thành Đô, tôi c n nhà m y v chính u không quân ti n nhi m t ng . Tôi vào xem, ôi chao, nh vào nhà giam y. C a s , ban công đ u bao b c b ng hàng rào ch n song ch ng tr m. Tôi b o đ b h t.

Hôm n đ c m t cu n sách có tên "Trung Qu c có th nói Không". Tôi b o, anh có th nói Không, nh ng anh đ ng sau cánh c a ch ng tr m mà nói Không; đó ch ng ph i là dũng sĩ mà là k hèn nhát. Ki u L ng [5] nói chí lý: [Đó là] "Nh ng ng i yêu n c khi g p b n tr m c p p mà còn lánh m t nh ng l i dũng c m đ ng đ c nói Không v i m t c ng qu c xa tít mù!"

C n nhìn nh n n c M m t cách khách quan toàn di n. N c M là m t qu c gia nh th nào? Nh l i h i tr t ng nghe m t câu nói hình dung thành ph New York: Cái t t nh t trên th gi i và cái x u nh t trên th gi i c ng l i v i nhau thì là New York. Dùng câu y đ hình dung n c M ngày nay có thích h p hay không?

Thế hệ quân nhân chúng ta, những quân nhân đem niềm hy vọng tin tưởng lại của thế hệ trước, vì vậy không nên làm "phái thân M", cũng đừng làm "phái chính M" một cách đơn giản, mà nên làm "phái hữu M" chín chắn.

Hữu không dễ dàng thì mới chiến thắng được kẻ địch. Đánh giá thấp đối thủ tức là đánh giá thấp chính mình. Thác Bạt Đồ [6] đặt tên nước của Nhu Nhiên thành "Nhu Nhu", ý là sâu bọ, những chính ông lại bỏ con sâu này đánh bọ. Thế thì ông chẳng bọ con sâu nào kia.

M không muốn Trung Quốc hùng mạnh, hoàn toàn cũng như Trung Quốc không muốn M xâm lược. Mọi quan hệ Trung Quốc-M có xung đột nhưng cũng có lợi ích chung nhất định. Làm thế nào hoá giải xung đột, phát triển lợi ích chung là việc các nhà ngoại giao Trung Quốc hiện nay nên cố gắng làm.

Trung Quốc muốn phát triển thì không thể cắt đứt sự đi lại với thế giới. Thế giới hiện nay là đơn cực, chỉ khi nào M suy sụp thì mới có thể xuất hiện thế giới đa cực. Chúng ta vì vậy không thể cắt quan hệ với M lại vì vậy không thể có quá nhiều kẻ thù và M. Hiện nay mà đối kháng với M thì chắc chắn là thế kỷ thích hợp nhất. Lợi ích quốc gia nên mãi mãi là chủ đề cao nhất cho hành động của chúng ta. Chúng ta cần nhận ra; nhận ra không phải là mềm yếu, chỉ có khuất phục mới là mềm yếu.

Đấu tranh ngoại giao càng cần đấu trí

Dĩ nhiên M không thể bỏ dã tâm diệt chủng nghĩa xã hội. Dĩ nhiên M không muốn Trung Quốc trở lại, không muốn kinh tế Trung Quốc phát triển đi lên. Nhưng cần nhớ cho kẻ: Khi đấu tranh với đối thủ, nhất định phải làm cho đối thủ của anh nhìn thấy cái tình hình họ không muốn thấy nhất.

Ngay cả M muốn ngừng Trung Quốc đánh nội chiến; chúng ta quyết định đánh nội chiến rồi. Họ không rút trong chần mà cố gắng dồn dồn thì mới là lạ. Dĩ nhiên nhất mực "Niêm gai niệm mạt, thao quang dật ng hời [vạn ngu giết/ giết u tui]" cũng không được.

Là một nước lớn, Trung Quốc có thể làm theo cách như một võ hiệp thế kỷ xưa xông vào núi sâu khảm luyện võ công, chỉ khi võ nghệ cao thâm rồi tái xuất quy tụ thế kỷ để chinh chiến? Với số dân và tài nguyên của Trung Quốc, đặc biệt là với nền văn hoá của mình, Trung Quốc không thể làm như nước nhỏ nước M được, huống chi M cũng chẳng dám ngẩng đầu không tiến lên.

Vẫn là Mao Trạch Đông nói chí lý: "Đánh võn cỡ phải đánh, đàm, võn cỡ phải đàm, hoà võn cỡ

phải hoà." Con người cần khôn ngoan tài trí, đấu tranh ngoài giao lộ càng cần khôn ngoan. Phải dứt mũi người ta mà đi chớ đừng để người ta dứt.

Khá-rut-xôp là một tay khôn ngoan. Tôi xin kể cho các bạn nghe chuyện này: Tôi mới đi học (ý nói Đái hái XX đáng Cáng sán Liên Xô), Khá-rut-xôp ra sức vạch trần và phê phán chế độ chính trị tàn bạo của Stalin. Có người chuyện lên một buổi giảng về Khá-rut-xôp: Bạn thân Khá-rut-xôp cũng là một thành viên trong tập đoàn quyền lực nông công thời Stalin nắm chính quyền.

Vì sao học kỳ ông không đứng lên chống lại sự độc đoán của Stalin? Khá-rut-xôp cao giọng dứt nái dung buổi giảng kia rồi lên tiếng nói với mọi người: Đây là buổi giảng của ai thế? Xin người đó đứng ra! Đứng ra nào! ... Bên dưới nhán nháo một lúc nhưng chẳng thấy ai đứng ra cả.

Khá-rut-xôp nói: Mọi người xem đây, chúng ta hiện nay dân chủ như thế này, trong tình hình chẳng có gì phải sợ hãi mà ngay cả đứng chỉ viết một buổi giảng này cũng không dám đứng ra. Vậy hãy nghĩ xem, trong buổi không khí dái thái Stalin thế ngá tráng y có người nào dám đứng ra cãi lại Stalin không? Cả hội trường vỗ tay.

Chúng ta đấu tranh với Má nên có sự khôn ngoan của Khá-rut-xôp. Khi cần thao quang dáng hái thì thao quang dáng hái đến tận nhà. Như một câu chuyện chí Đáng Tiáu Bình năm nào nói với Thủ tướng Canada Trudeau (đái ý): Cái Thao quang dáng hái chúng tôi nói bao gồm cả việc không cần gì thủ lĩnh cũng như thể như phải giữ mối quan hệ với quốc gia phát triển như trên thế giới. Ý của đứng chỉ Đáng Tiáu Bình là Trung Quốc như thể như phải biết cùng nháp với văn minh thế giới, không thể xa rời nền văn minh thế giới.

Không có lý do căm ghét Má

Trong sáng kiến 11/9, một số quốc gia cá biệt, một bộ phận dân chúng Trung Quốc (chá không phải là chính phủ) đã tự ra mình cách nền văn minh dòng chính của thế giới một khoảng cách xa như thế.

Khi cần đấu tranh thì một tập thể cũng không nháng. "Sùng bái Má" là không đúng, "Thần Má" không đúng, "Ghét Má" cũng không đúng. Chính phủ và chính khách Má với a giọng dân chúng Má lại với a không giảng. Bạn cần phải có trí tuệ cao để phân biệt họ.

Trong quá khứ, vì để giúp Trung Quốc thoát khỏi ách thống trị thực dân mà Mĩ đánh bại Nhật, họ có công hy sinh lớn để với tôi nhìn vẫn minh chứng xã hội Trung Quốc. Hai nước Trung Quốc- Mĩ không có xung đột lợi ích căn bản. Ngày nay, do lợi ích của Mĩ rộng khắp toàn cầu nên 2 nước có xung đột. Nhưng chúng ta vẫn phải dùng tâm lòng đạo đức để bình xét sự vật chứ không thể kích động. Tôi từng nói rằng với Nhật, một nước từng tàn sát many chỗ trú ẩn bào ta, mà chúng ta thì xuyên nói 2 nước "phải đi để đi kịp kịp họ họ o với nhau". Thế thì chúng ta có lý do nào để căm ghét nhân dân Mĩ từng giúp ta đánh bại Nhật?

Những cái đáng sợ của Mĩ

Đâu là chỗ thực sự đáng sợ của nước Mĩ? Tuy rằng Mĩ có quân đội mạnh nhất thế giới, khoa học kỹ thuật tiên tiến nhất thế giới, nhưng tôi cho rằng những cái đó không đáng sợ. Nghe nói máy bay tàng hình của Mĩ thì xuyên ra vào bầu trời Trung Quốc rồi thoát mái, nhưng đi vào tay chúng có gì đáng sợ. Cái đáng sợ của họ không phải là những thứ này.

Năm 1972, tôi học ở Đại học Vũ Hán, lên lớp giới chính trị. Một thầy giáo khoa chính trị nói: "Nước Mĩ là đi để đi của các nước từ bên mặt nát, suy tàn, đã sụp xuống mặt, hết hơi rồi." Tôi, một sinh viên công nông binh mặt bên quân phục, đứng ngay lên phản bác: "Thầy ạ, em cảm thấy thầy nói không đúng. Tuy rằng nước Mĩ không giống Trung Quốc là mặt trời nhô lên lúc 8- 9 giờ sáng, nhưng Mĩ cũng chúng phải là mặt trời đang lên gì gì đó, mà là mặt trời lúc giờ trưa." "

Thầy giáo bên mình, tái mét mặt tiếp ứng nói: "Cái cầu học sinh này, sao dám nói thế hả!" Ông này không hiểu tôi hiểu sao hiểu nói thế, mà dùng mặt chữ "dám". Lúc đó tôi thấy tâm trạng của ông.

Chính là cái nước từ bên mặt ruồng suy tàn này vào thập niên 90 thế kỷ trước đã lãnh đạo cuộc cách mạng khoa học kỹ thuật mới nhất trên thế giới. Tôi từng nghĩ phải học đúng vào lúc bắt đầu của cách mạng của. Tôi hiểu có một quan điểm: Nước Mĩ là quốc gia do hàng chục triệu con người không yêu tự quốc mình hợp thành, nhưng họ đều yêu nước Mĩ. Họ tự nguyện nhường quyền lãnh đạo và chính Mĩ và gia đình con cái mình sang Mĩ. Một sự tự nguyện phẫn nộ!

Nói một thôi một hơi rồi, vậy thì cái đáng sợ của Mĩ là gì đâu? Tôi cảm thấy có ba điểm.

* Điểm thứ nhất:

Không thể coi thường công chế tinh anh của Mĩ. Chưa đến cán bộ, chưa đến tranh chấp của Mĩ có thể bỏ qua một nhà nghiên cứu quý giá sách đỏ là tinh anh. Bị kích của Trung Quốc chúng ta, lớn đến

nhà n c, nh t i t ng đ n v , ph n l n tình hình là ng i có t t ng thì không quy t sách, ng i quy t sách thì không có t t ng. Có đ u óc thì không có c ng v , có c ng v thì không có đ u óc.

N c M ng c h n i, c ch hình tháp c a h đ a đ c nh ng ng i tinh anh lên. Nh th , 1 là h không m c sai l m; 2 là h ít m c sai l m; 3 là m c sai l m thì có th nhanh chóng s a sai. Chúng ta thì m c sai l m, th ng xuyên m c sai l m, m c sai l m r i thì r t khó s a sai.

M dùng m t hòn đ o Đài Loan nh xú đ ki m ch Trung Qu c ch n n a th k . N c c này h đ th t linh ho t, th t th n k . M t Đài Loan làm thay đ i h n sinh thái chính tr qu c t . Đi u tôi lo ng i nh t là b khung chi n l c phát tri n Trung Qu c trong th k m i s vì v n đ Đài Loan mà bi n đ ng. Ngày nay, đ i v i các dân t c có th m nh thì tính quan tr ng c a lãnh th đã gi m nhi u, đã chuy n t tìm ki m lãnh th sang tìm ki m th m nh c a qu c gia.

Ng i M không có yêu c u lãnh th đ i v i b t c qu c gia nào. N c M không quan tâm lãnh th , toàn b nh ng gì h làm trong th k XX đ u là đ t o th . T o th là gì? Ngoài s l n m nh v kinh t thì là lòng dân ch còn gì n a! Có lòng dân thì qu c gia có l c ng ng t , lãnh th m t r i s có th l y l i. Không có lòng dân thì kh ng đ nh đ t đại anh s h u s b m t. Có nhà lãnh đ o qu c gia ch nhìn m t b c. N c M hành s th ng nhìn 10 b c. Vì th cho nên m i s ki n l n toàn c u x y ra sau ngày Th chi n II ch m đ t đ u góp ph n làm tăng c ng đ a v n c M . N u chúng ta b h đ t mũi thì có th s m t h t m i con bài chi n l c.

Tôi nhi u l n nói là trung tâm chi n l c c a M s không chuy n sang châu Á đ u, song đi u đó không có nghĩa là M không bao vây Trung Qu c. R t nhi u b n ch th y M bao vây Trung Qu c v quân s , cũng nh r t nhi u ng i ch th y kho ng cách chênh l ch v KHKHKT và trang b vũ khí gi a 2 n c mà ch a nhìn th y s m t cân đ i nghiêm tr ng h n s l c h u v trang b trên m t chi n l c l n, nh t là trên t ng n c ngo i giao.

Sau v 11/9, M nhanh chóng chi m Afghanistan trong vòng 2 tháng, t phía Tây bao vây Trung Qu c. S c ép quân s c a Nh t, Đài Loan, n Đ cũng ch ng b t đi. Xem ra chúng ta giành đ c t v 11/9 m t s l i ích tr c m t, song các l i ích đó không quá 1- 2 năm có th bi n m t. Tôi cho r ng bao vây chi n l c đ i v i Trung Qu c là m t ki u khác, không ph i là quân s mà là siêu vũ t quân s .

B n xem đ y, m y năm g n đây các n c xung quanh Trung Qu c t i t p thay đ i ch đ x h i, bi n thành cái g i là qu c gia "dân ch ". Nga, Mông C thay đ i r i, Kazakhstan thay đ i

r i. C ng thêm các n c tr c đây nh Hàn Qu c, Phillippines, Indonesia, l i c ng thêm vùng Đài Loan. Đ i v i Trung Qu c, s đe do này còn ghê g m h n đe do quân s . Đe do quân s có th là hi u ng ng n h n, còn vi c b cái g i là các qu c gia "dân ch " bao vây là hi u ng dài h n.

* Đ i m th hai:

S đ l ng và khoan dung c a n c M . B n nên sang châu Âu, sau đó sang M , b n s th y m t s khác bi t l n: Sáng s m, các đ ng ph l n châu Âu ch ng có ng i nào c , còn t i M sáng s m các ph l n ng nh đ u có r t nhi u ng i t p th đ c, th m chí c ngày nh th . Tôi có m t câu nói: T p th đ c là m t ph m ch t, t p th đ c đ i di n cho m t ki u văn hoá khí th h ng h c đi lên. M t qu c gia có s c s ng hay không, ch c n xem có bao nhiêu ng i t p th đ c là bi t.

Ng i M có th l y qu c k làm qu n lót đ m c. H i M tôi có mua m t chi c qu n c c c sao v ch. Tôi th ng xuyên m c chi c qu n y. Tôi m c nó là đ khinh mi t nó, là đ trút gi n, là m t d ng trút s b c b i và tho m n v tâm lý. Ng i M m c nó là s trêu ch c b n c t, b n ch t khác. Ng i M có th đ t qu c k n c mình ngoài ph . Đ i Húc [7] nói: N u m t qu c gia có th đ t c qu c k c a mình thì anh còn có lý do nào đi đ t qu c gia y n a?

Ông L u Á Châu (Liu Ya zhou)

* Đ i m th ba:

S c m nh vĩ đ i v tinh th n và đ o đ c. Đây là đ i u đáng s nh t. V 11/9 là m t tai n n. Khi tai ho p đ n, th xác ngã xu ng tr c tiên, nh ng linh h n v n đ ng. Có dân t c khi g p tai n n th xác ch a ngã mà linh h n đã đ u hàng.

Trong v 11/9 có x y ra 3 s vi c đ u có th đ chúng ta qua đó nhìn th y s c m nh c a ng i M . Vi c th nh t, sau khi ph n trên toà nhà Th ng m i th gi i b máy bay đâm vào, l a cháy bùng bùng, tình th ngàn cân treo s i tóc. Khi m i ng i t ng trên qua c a thoát hi m ch y xu ng phía d i, tình hình không r i lo n l m.

Ng i ta đi xu ng, lính c u ho xông lên trên. H nh ng l i đi cho nhau mà không đâm vào nhau. Khi th y có đàn bà, tr con ho c ng i mù t i, m i ng i t đ ng nh ng l i đi đ h đi tr c. Th m chí còn nh ng đ ng cho c m t chú chó c nh. M t dân t c tinh th n không c ng cấp t i m c nh t đ nh thì đ t khoát không th có hành vi nh v y. Đ ng tr c cái ch t v n bình tĩnh nh không, e r ng không ph i là thánh nhân thì cũng g n v i thánh nhân.

Vi c th hai, hôm sau ngày 11/9, c th gi i bi t v này do b n kh ng b ng i A R p gây ra. R t nhi u c a hàng, t m ăn c a ng i A R p b nh ng ng i M t c gi n đ p phá. M t s th ng nh n ng i A R p cũng b t n công. Vào lúc đó có khá nhi u ng i M t phát t ch c đ n đ ng gác tr c các c a hi u, t m ăn c a ng i A R p ho c đ n các khu ng i A R p đ tu n tra nh m ng n ch n x y ra bị k ch t p theo.

Đó là m t tình th n th nào nh . Chúng ta thì t x a đã có truy n th ng tr thù. Thành Đô n i tôi , ngày x a Đ ng Ng i [8] sau khi chi m đ c Thành Đô, con trai c a Bàng Đ c [9] gi t s ch giá tr g i trai gia đình Quan Vũ. Tr thù đ m máu, l ch s loang l v t máu không bao gi h t.

Vi c th ba, chi c máy bay Boeing 767 b r i Pennsylvania v n dĩ b không t c dùng đ đm vào Nhà Tr ng. Sau đ y hành khách trên máy bay v t l n v i b n kh ng b nên m i làm máy bay r i. Vì lúc y h đã bi t tin toà nhà Th ng m i th gi i và L u Năm Góc b máy bay đm vào nên h quy t đ nh không th không hành đ ng, ph i đ u tranh s ng ch t v i b n kh ng b .

Cho dù trong tình hình y h còn làm m t chuy n th này: Quy t đ nh bi u quy t thông qua có nên chi n đ u v i b n kh ng b hay không. Trong gi phút quan h t i s s ng ch t y, h cũng không c ng ch ý chí c a mình lên ng i khác. Sau khi toàn th m i ng i đ ng ý, h m i đánh b n không t c. Dân ch là gì; đây t c là dân ch . Ý t ng dân ch đã th m vào sinh m ng c a h , vào trong máu, trong x ng c t. M t dân t c nh th mà không h ng th nh thì ai h ng th nh. M t dân t c nh th không th ng tr th gi i thì ai có th th ng tr th gi i.

Nên tham kh o kinh nghi m thành công c a M

Tôi th ng có ý nghĩ quá l nh th này: Nh ng vũ khí đ nh cao nh t, KHKT t i tân và l c l ng vũ trang m nh nh t trên th gi i n u n m trong tay nh ng ng i nh th là r t thích h p. Bao gi cũng h n n m trong tay ng i Nh t, ng i Libya, ng i Iraq ch ? Cho là n m trong tay chúng ta thì chúng ta có th làm gì, đ i u đó cũng ch a th bi t. N c M, qu c gia này có r t nhi u kinh nghi m thành công, đáng đ chúng ta tham kh o h c t p. Sau v 11/9, M không thành l p U ban 11/9, không l p B Ch huy ng phó tình tr ng kh n c p gì đó. Tôi c c l c ph n đ i nh ng th không th c t . Sau khi đ n b đ i không quân Thành Đô, tôi ch tr ng ho c không h p ho c ít h p hành. Cu c h p nào không th không h p thì h p ng n thôi. Đ n n i tr c tiên tôi thay đ i vi c h c t p c a các U viên th ng v thành t h c.

C m văn ki n đ c thì h c đ c cái gì kia ch . Tôi đang đ u tranh v i th l c thói quen. L c

l ng cá nhân tôi có h n nh ng tôi không th không đ u tranh. Cho dù s t đ u m trán cũng không đ c n n chí. Ch ng h n nói chung khi xu ng thăm b đ i, tôi đ u không ăn c m. Ch c n có th v nhà trong ngày thì tôi đ u mang theo l ng khô ch không ăn c m b đ i.

Khi b đ i không quân B c Kinh tôi đ n s đoàn 33 cũng th . N u không th không ăn thì tôi ch ăn đ n gi n. Tuy r ng nói u ng m t chén r u ch a đ làm đ c đ , ăn m t b a c m ch a th m t giang s n, nh ng nhi u l n quá, lãng phí quá, tích ti u thành đ i thì r t khó nói. Có ng i nói đánh Đài Loan ch ng c n dùng vũ khí m i gì c , c cho m y v cán b lên đ o y ăn nh u các th c a h 2- 3 năm thì b o đ m ăn h t các th c a h .

Còn m t chuyên ti u lâm n a nói v chuy n h p hành. Có ông c c tr ng m s p ch t đ n n i, ch có đ i u không trút đ c h i th cu i cùng. Bà v b o con cháu đ n đông đ c r i, ông yên tâm lên đ ng đi. Không đ c, ch a ch t đ c. V l i nói, m i chuy n đ u thu x p n tho r i, ông yên tâm lên đ ng đi. Không đ c, ch a ch t đ c. V b o, tài s n nhà ta đã thu x p xong xuôi c r i, ông c đi đi. Cũng ch a đ c đâu. V sau, v n là tay th ký t ng đ i hi u ông ta bèn ghé tai c c tr ng nói: "Báo cáo c c tr ng, m i ng i đ n đ c r i, ta h p thôi ." Lúc y c c tr ng m i h lòng h d nh m m t xuôi tay. Dĩ nhiên đây là chuy n b a nh ng nó nói lên s ph n c m, chán ghét c a m i ng i đ i v i thói quen y.

S ki n 11/9 là c h i c a n c M , cũng là c h i c a Trung Qu c. Làm không t t thì Trung Qu c tr thành v t hy sinh l n nh t c a s ki n đó. V n đ then ch t là anh n m c h i th nào, toàn th gi i đ u đ ng tr c đ p xóc l i quân bài. Khi nghiên c u n c M , chúng ta nên n m đ c n i hàm th c s c a nó, không th ch xem cái nh mà ph i xem cái l n. Có m t câu chí lý th này: Hay bàn lu n v khuy t đ m c a ng i khác thì anh là k đ o đ c th p kém. Hay bàn lu n v khuy t đ m c a nhân lo i thì anh là m t nhà t t ng.

...

Hôm nay l n đ u tiên g p các cán b c p ti u đoàn tr lên c a căn c Côn Minh, tôi đã nói chuy n nhi u th này v i thái đ vô cùng th ng th n và m nh đ n. Đây là thành qu nghiên c u c a tôi, tôi ch u trách nhi m v bài nói c a mình.

Ch nào tôi nói đúng thì các đ ng chí ghi nh . Ch nào nói sai thì các đ ng chí nghe tai bên này, cho ra tai bên kia, t m t m c i b qua, ch cho là chuy n gi c . M i ng i là m t cá th ,

m i cá th đ u t do. Tôi không th yêu c u áp đ t t t ng c a tôi cho các đ ng chí, tôi l i càng không th yêu c u đ m t t t ng c a các đ ng chí th ng nh t vào m t t t ng nào đó. Chuy n đó không th đ c, nh ng chúng ta l i c khăng khăng tìm ki m kh năng y, đây là chuy n hảo huy n, trên th c t không làm n i.

-----

[1]: Tác gi đang là Ch nhi m chính tr b đ i Không quân c a Quân khu B c Kinh]

[2]: 60 ng i này y h chi u sang Đông Âu r i chui vào xe container ch b ng tàu bi n t B bí m t sang Anh, ngày 19/6 /2000, h i quan c ng Dover ki m tra container phát hi n 58 ng i ch t]

[3]: Đàm T Đ ng: Nhà chính tr cu i đ i Thanh, ch tr ng duy tân, sau khi phong trào Duy tân Trung Qu c th t b i, ông b x t cùng 5 ng i khác, 6 chí sĩ này đ c g i là L c Quân t .

[4]: Chi n tranh Giáp Ng : Chi n tranh Trung Qu c- Nh t x y ra năm Giáp Ng t c năm 1894. K t qu Nh t th ng, Trung Qu c ph i c t đ o Đài Loan cho Nh t].

[5]: Thi u t ng không quân, nhà văn Trung Qu c n i ti ng

[6]: T c Th t B c Ng u , Thái Vũ hoàng đ , v th ng soái k binh ki t xu t th i Nam B c Tri u. D n quân di t các n c H , B c Yên,... th ng nh t ph ng B c; di t n c H n c a Nhu Nhiên t i Mông C

[7]: Đ i tá không quân Trung Qu c, vi t nhi u chuyên lu n quân s , chính tr

[8]: 197-264, t ng gi i n c Ng u , năm 263 đánh Th c Hán, đ u tiên chi m Thành Đô, là công

Nội m tin và đ o đ c

Tác Giả: L u Á Châu / Nguy n H i Ho ành (gi i thi u và l c d ch)
Thứ Ba, 17 Tháng 8 Năm 2010 10:54

---

th n di t Th c c a h T Mã.

[9]: B àng Đ c là m t vi ên t ng ch ch t c a T ào Th áo